

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORBI ETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUE NOM. ALTARIA

II. ÉVF. 1901. 4. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IV., váczl-u. 46

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMÁSA BUDAPESTEN

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FLORUM

ÖRÖKIOMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: A számüzött. — Fehérvasárnapon. — A régi keresztények bűnbánata. — Az át-
lényegülés csodái. — Oh, mi édes. — Néhány szó a cselédekről. — Hogyan tűnt el az
Oltáriszentség Németország északi vidékéről. — Jelképek. — Oltáregyesületi ügyek:
1. Választmányi ülés. 2. Eucharisztikus ünnepélyek. 3. Az erdélyi egyházmegyei központi
oltáregyesület kiállítása. — 4. A székesfehérvári Oltáregyesület kiállítása. 5. Tárgyak
lajstroma. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Irodalom. — Hálottak.
Hirdetések.

A SZÁMÜZÖTT.

Hálottatok-e valaha panaszos hangjait, mélabús sóhajait, ájtatos magán-
beszédeit egy léleknek, mely siratja számkivetését? Bizonyára nincs e föl-
dön ennél magasztosabb és meghatóbb látvány!

Ilyen kiábrándult lélek a földet nem veszi többé számba; a teremtés
összes szépségei közömbösen hagyják; a legderültebb, legbájosabb égbol-
tozat láttára is alig-alig mosolyog, a legváltozatosabb képek, a legelragadóbb
vidékek, a legbájosabb panorámák sem képesek csillapítani lelkének, őt
folyton követő, éjjel-nappal zaklató, fájós érzését, melyet számkivetése okoz.

Szegény, számüzött lélek! vágyai elszakítják a földiektől, de a menny-
országot még el nem érheti, csak vágyni, epkedni, sóhajtozni, sirni képes!
Hasonló a zarándokhoz, gyorsítja lépteit az élet ösvényén és csak a cél
felé tekint.

Midőn a világ élvezni hívja, azt feleli: «Hagyjatok! idegen vagyok!»
És mindazok előtt, kik meg akarják állítani, avagy lépteit lassítani, szereteté-
nek mélabús hangulatában csak ezen szavakat ismétli: «Hát nem tudjátok,
hogy idegen, számüzött vagyok?... Nekem csak a mennyekről beszéljete!...
Oh! az a szép mennyország!... Már mintegy ott élek vágyaimmal; nincs
más örömöm ezen kívül a számkivetés e földjén!... Oh! hiábavaló világi
zaj, hagyj engem magamra áldott vágyaimmal, melyeket csak Istennel köz-
lök s a melyek valósággá lesznek a mennyben!...

Keresztény testvéreim! értitek e jámbor számkivetett és szeretettől seb-
zett lélek szavait? Hogy érezheti ő magát oly idegennek a földön, hogy
képes annyi keserű könnyet ontani számüzetése tudatában?

Ah! mert a szerető lélek inkább szeretetének tárgyában él, mintsem azon porhüvelyben, melyet testének nevez! Isten által teremtvé, Isten levén egyszersmind létezésének oka és végcélja, őt éhezi, őt szomjuhozza — a ki ez élet után örök boldogsága leend.

De mit tegyen akkor a szegény idegen a számkivetésben, ha már oda fenn él gondolataival, vágyaival, ellenállhatatlan epekedésben — ha éjjel-nappal a mennyországra gondol, hogyha a szeretet szárnyai elragadják Istenhez, lángoló vágyainak imádandó tárgyához?

Mert mind hiába! az a mennyország, az az örök élet, a mely után oly mohón vágyódik, még nem valóság reá nézve! Számüzetése véget nem ért még! várnia kell, fájdalom! azon boldog pillanatot, midőn a jó Isten azt fogja mondani: Jöhetsz!

Mikor hangzik el azon hívó szózat?... Talán még soká, soká kell várni; és ha — mondjuk — e szenvedő lélek meg tudná rövidíteni számüzetését, talán nem is merné megtenni!... Oly nagy tisztaság kívántatik, hogy a mennybe mehessünk! szeplőtlen tisztaság nélkül, még az égben is idegennek érezné magát!...

A szegény számüzött tehát, csak tovább és tovább sóvárog és sóhajtozik e siralom völgyében, emészte a szeretettől; a tökéletes tisztulás nehéz, nehéz munkáját végzi várakozásban, megpróbáltatások között, hogy végre megszabadulván minden békótól, elmehessen a dicsőség és szabadság honába.

Mily sajnálatraméltó volna az a szegény lélek — mely oly idegen a földön — mivel nem a test szerint él — idegen az égben is, mert még nem oda való, idegen tehát mindenütt — ha a jóságos Isten végtelen szeretete nem tartott volna fönn számára szomorú számüzetésben valamit, a mi előre megismertesse vele az égi hazát és mintegy előzetes mennyei boldogságot árasztson reá.

Szeretett olvasóm! nemde megértesz már engem? Ez előzetes mennyország, mely arra hivatott, hogy édessé tegye a számkivetés összes keserűségeit, ez az Eucharistia, ez a szentségház, a mely magába zárja a szent Ostyát; ez azon szentély, a hova Jézus maga szünetelenül hívja az élet ösvényein járó lelkeket.

Áldott Tábor, hol a lélek mindig megtalálja az üdülést, a világosságot, a nyugalmat, a békét, a boldogságot! Ott a tabernaculum előtt a számüzött lélek magába szivja a tiszta levegőt, melyre szüksége van; ott oly gyönyöröket élvez, minőket a világ nem adhat és nem ismer; ott leli meg szeretetének egyetlen tárgyát, Azt, ki mindenben mindene lehet, mert Ő a végtelen szépség, a végtelen jóság, a végtelen igazság!... Az, ki egyedül képes kielégíteni az emberi szívet: a gyöngéd és önfeláldozó *Barát*, ki megoasztja örömeit, édesíti szenvedéseit, ki részvevő szívvvel van fájdalmai iránt; az

irgalmas *Szamaritanus*, ki meggyógyítja sebeit; a szerető *Atya*, ki elhalmozza őt gyengéd figyelem és előzékenység jeleivel, az isteni *Jegyes*, ki folyton örökös szeretett arája fölött.

Ilyenkor, miben szenvedhet hiányt e lélek? «A kié Jézus, azé minden», mondá a kármelhegyi Szűz. Azé a szép, a jó, a végtelen, az ég itt e földön.

Számüzött lélek, te nemes idegen, ne busulj tehát ezentúl számkivetésed miatt! Ha kopár és szomorúnak látod a földet, ha zord és keserű előted az élet, ha talán hosszú és egyhangúnak találod az utat, gondolj Jézusodra, ki veled van; gondolj az Eucharistiára, a mely forrása lesz számodra az összes javaknak.

A miatyáink a hitben, az ó-kor pátriárkái, e földön magukat vándoroknak, számüzötteknek tekintették. Szünet nélkül lebegett e gondolat lelki szemeik előtt, mint a szent könyvekben olvassuk. *Zarándoklásuk földjének* nevezték a vidéket, a hol laktak; *zarándok utjuk napjai* volt életök; sátrak alatt pihentek, mint a *vándorok*, kiknek nincs állandó házuk a számkivetés útján.

Atyáinkhoz hasonlóan, mi is vándorok, zarándokok vagyunk, kik az örök haza felé tartunk. De mily nagy a különbség az ő sorsuk és a mienk között! Sokkal boldogabbak vagyunk mint ők, van Oltáriszentségünk és az Oltáriszentségben mindaz, mire szükségünk lehet; vigasz a számüzetés szomorúságaiban, világosság a sötétségben, erő gyengeségünkben. Ha bánt az éhség, kenyeret kapunk bőségesen!

Ha szomjuhozunk a világ kopár sivatagjában, Jézus felénk nyújtja a mennyei bort, mely nem más, mint szentséges vére! ha fenyeget az ellenség, fölleljük az Eucharistiában azt az erőt, melylyel mindig győztesek leszünk.

Ha szükségünk van világosságra életünk sötét ösvényén, megtaláljuk e világosságot az Oltáriszentségben. Ha szivünk összeroskad az élet szenvedései, a számkivetés szomorúságai miatt, menjünk a szentségi Jézushoz; pihentessük szivünket az ő szentségi Szívén és betelünk vigasszal, örömmel.

Hogy is lehetne még panaszkodni, midőn Jézus mellettünk áll, velünk van, midőn a mienk egészen?... Gyengéd és irgalmas Emmanuel, magához vonja lelkünket, benső titokzatos szavával; támaszunk az Ő hatalma; baráti keze kötözgeti és gyógyítja sebeinket; szeretete találékonyságával elragad; isteni bájaival földöntuli, légkörbe emel.

Ha mindezt megérti a számüzött lélek, elcsodálkozva annyi szeretet láttára, fölkiált:

«Emmanuel! Emmanuel! Isten velünk, üdvözöllek és szeretlek! Előttem a föld mintegy megsemmisült. A te szépségeidet, a te bájaidat láttam és elragadtattam általuk. Kivüled minden untat, fáraszt! Minden számára meg akarok halni, hogy egyedül Neked élhessek. Isten veled! világ; Isten veled! teremtmény. Az Eucharistia Istenének lett rabja az én lelkem! Jézus

Szívében tartózkodom, ott van menedémem, védelmem, imádott sirom mind-örökké!» «Bármit szóljon s bármit tegyen a világ, Jézus szentséges Szive lesz azon titokzatos rejtekhely, melyben elrejtőzöm a világ elől; oda temetem életemet, ott várom halhatatlan reményeimnek megvalósulását.»

Kedves olvasóm, ne csodálkozzál, ha a világ, mely vak és érzékies, nem érti meg a szerető léleknek e főséges önfeláldozását, nem érti meg, miként lehet annyi hősie szeretet a szűz szívében, vagy a vértanuében és minden lélekben, mely megértette a mulandó dolgok hasztalanságát és az Emmanuel kimondhatlan szeretetét. A világ nem bír érzékkel azon szűztiszta szeretet iránt, mely követeli az *én*-nek teljes odaadását és mely csupán csak áldozat és lemondásból él. Szánalommal nézi a lelket, mely lemondva a pompás lakomák és a fényes összejövetelekről, a templom magányában, a szentély csendjében, az oltárok árnyékában keresi örömét. Szinte szeretné az a kegyetlen világ megállítani e lelket királyi útján, mely egyenesen a tabernaculumhoz vezet, hol megtalálja szeretetének örök tárgyát, hol elmerülhet egészen Jézus szentséges Szívében, az egyesülés extázisában, az Eucharistia titokzatos és mérhetetlen mélységében.

De mi a világ kiábrándult lelkeinknek? Meg akarunk halni mindannak, mit a világ nyujthat, a szentségi Jézussal együtt örök feledésbe akarunk menni a világ fiai elől. Igen, a szerető léleknek azon misztikus sirjában, szentségi Istenünk Szívében, akarunk mi élni és halni, mert ott és csakis ott vár reánk az örök élet, a teljes világosság, a végtelen gazdagság, a tiszta öröm, szóval előérzete a mennyei boldogságnak.

Éljen Jézus! A szeretet ezen halála, melyről minden ájtatos lélek álmodik, mely megízlelte az Oltáriszentség kimondhatatlan édességét; ez a halál, mely elválaszt bennünket minden teremtett dologtól Krisztusnak csókjával; ez a titokzatos halál magában rejt minden boldogságot, nyugodt pihenést enged és végre életet ad és életet tart bennünk.

Keresztény testvéreim! ha csodálkoztok ezen beszéden, akkor nem ismeritek az Oltáriszentséget és nem találkoztatok eddig olyan lelkekkel, melyek meghalva a világnak, nem akarnak másnak élni, csak a szentségi Jézusnak. Mi ismertünk ilyeneket, találkoztunk velük, sokszor a megromlott világ közepette is és e bájos látványa az Isten iránti szeretetnek, mely a hősie ségig megy, elragadott minket.

Azon kiváló lelkek példája — a milyen, sajnos! igen kevés található napjainkban; mélyen meghatotta lelkünket; szeretetük lánggra gyujtá szívünket és elragadtatásunkban fölkiáltottunk egyikökkel:

«Oh, kimondhatatlan bája a misztikus halálnak, mely krisztusi élethez vezet! Az Oltáriszentséggel, Jézusom szentséges teste és vérével, az élet folyik bőségesen ereimben, szívem él, mert szeret; lelkem él, mert az igazság kútfejénél szüntelenül merit világosságot, tudást.»

«Oh áldott hajlék, hol Az lakik, kit szeretek, légy menedékem örökre!
Hőn szeretett tabernaculum ajtaja, nyilj meg előttem, hogy szemlélhessem
kedvem szerint a szent Ostyát, melynek látása elragadja lelkemet. Mennyei
eledel, éltém szerzője, jöjj hozzám, mert csak te vagy képes éhségemet csil-
lapítani. És, hogy jobban és jobban közölhessed velem a halhatatlan életet,
hogy a te műved — kegyelmednek műve — befejezve legyen, mielőtt
porhüvelyem romba dőlne, Eucharistia Istene, sebesítsd meg szívemet újra
meg újra szereteted nyilaival!... Hadd busuljak lábaidnál, mint a magános
galamb, hadd lankadjak mint az Énekek arája, hadd szeressek mint az
angyal, a szeráf!... szóval hadd éljek és haljak érted, szeretetből! *Spes.*

Fehérvasárnapon.

Mosolygó fehérben
Tündököl Karácsony,
Hogy a Jézuskára
Ünnepelve várjon . . .
Mosolygó fehérben
Ragyogó kis szivek,
Hozzátok is Jézus
Örvendezve siet.

Fehér a ruhátok,
Fehérebb lelketek,
Tán az angyalok is
Ilyenek lehetnek;
Szárnyatok a hitből
Fakadó imátok,
Melylyel pacsirtaként
Kékes égre szálltok.

Édes emlékek közt
Mélán nézek rátok,
Addig nézek rátok,
Mig semmitse látok;
Könyvem fátyolán csak
Sötét multam látom,
S égő fénycsillagját:
Első áldozásom.

Visszasirom azt a
Fehérvasárnapot,
Melyen szívem csupán
Éretted sóhajtott;
Epedező vágyam
Rajongva várt Téged,
Selymes szempillámon
Reszkető köny égett.

Nem tudtam én semmit,
Semmit a világról,
Nem hallottam semmit,
Csak a mit a pap szól.
Nem is láttam semmit,
Csak Téged, szent Ostya,
Ki repeső szívem
Vágyait eloltja.

. . . illatos oltárnak
Hófehér lakója,
Leszállott szívemre:
Harmat a bimbóra, —
Veleszállott égi,
Fönséges, szent béke,
Tiszta áhitatnak
Csodás édessége.

Mint lágy hárfazengés,
Körülzsongott halkan,
Valami magasztos
Tulvilági dallam,
S szeliden hullámzó
Titkos áriája
Ihletett lelkeimmel
Csak Őt glóriázta.

Mintha a kis templom
Mennyországgá válna,
Angyalkarként zengett
Bugó orgonája . . .
Mosolyogni látszott
Minden oltár képe,
Mintha csodás módon
Valamennyi élne.

Kicsi gyermekszivem
Csordulásig tellett . . .
Buzgó imádságom
Karcsu oszlop mellett,
Egyebet se esdett,
A jó Isten tudja,
Ne vezessen félre
Gonoszságnak utja.

Azt a drága órát
Mindörökre áldom,
A mely látta boldog,
Első áldozásom.
Halavány visszfényét
Mindig újra érzem,
Valahányszor Krisztus
Teste táplál engem.

Sohse voltam boldog,
Ám ekkor az voltam,
Emléke vigasztal
Szomorú napokban;
Tünékeny álm csak
Most a boldogságom,
Ártatlan koromba
Sirva visszavágyom.

Ti első áldozók,
Hogyha értenétek,
Mennyi igazságot
Zokog e kis ének,
Tanácsadó multam
Tettel fogadnátok,
S örök áldás szórna
Boldogságot rátok.

Szijártó I. ászló.

A régi keresztények bűnbánata.

Dr. G. Gy.

(Vége.)

Mióta a századokig tartó kegyetlen üldözések folytán a hitehagyások gyakoriabbak lettek, másrészt a kereszténység terjedésével a világ bűnei is elharapóztak az anyaszentegyházban, azóta a penitencia a legkisebb részletekig meghatározott intézmény lett. A templomok lelki kórházakká lettek, hol a bűnösöket lelki betegségeik szerint külön-külön osztályokban gyógyították. A III. és IV. századtól kezdve a nyilvános bűnbánók négy osztályával találkozunk. Ezek az ugynevezett sirók, hallgatók, térdelők és állók. Egy-egy ily osztályban vagy állomásban most már nem napokig vagy hetekig,

hanem hónapokig, sőt évekig is kellett vezekelni, miután ez időben a hanyatló erkölcsi érzék gyámolítására 10—20 évre, sőt egész életre kiterjedő penitenciát rótt az egyház.

A penitencia kiszabása rendszeren a nagyböjt első napján történt. A hívek összegyűltek az isteniszteletre; külön álltak a bűnösök. A püspök megkezdte a misét, elmondta a közös imákat s azután a nép felé fordulva, beszédet tartott a bűnbánat s a penitencia üdvös voltáról. Erre a bűnösökhöz fordult, kik már előbb vagy titkon, vagy nyilvánosan meggyónták bűneiket s szívhöz szóló szavakkal buzdítá őket kitartásra, bánatra s elégtételre s erre hozzájuk lépven, hamuval meghinté őket annak jeléül, hogy most kezdődik penitenciájuknak, elégtételüknek ideje. (Innen maradt meg napjainkig a hamvazó szerdai szertartás.)

Ezután a papok kivezették a vezeklőket a templomon kívül s ekkor megkezdődött e bűnösökre nézve a keserves, áldozatteljes penitenciának első szaka, az ugynevezett sirás állomása. A kik itt voltak, az egyház közösségéből, ki voltak zárva.

Krisztus vigasztaló közelségétől az Oltáriszentségben meg voltak fosztva s még inkább e szent test és vér vételének fölséges kegyelmétől. A szentélyt s benne az Eucharistiát őrizte az ősegyház legfélékenyebben minden profán tekintettől és bűnös érintéstől. Szent borzadálylyal érezte az első századok kereszténye az Ur jelenlétét körében s a mint e boldogító valóság volt az erkölcsi tökéletesedés leghatalmasabb eszköze, ugy minden szennynek, bűnnek és gonoszságnak e titokzatos királyi lak köréből való eltávolítása volt soha meg nem szünő törekvése. Azért azoknak, kik a bűnbélyegét viselték homlokukon, távol az oltártól s a szentségi Üdvözítőtől volt helyük. Csak epedhettek a királyok Királyának látása s boldogító ölelése után, de míg egy sanyaruságok közt töltött élet nem tanuskodott szívének tisztasága mellett, nem közeledhettek feléje.

Künn a templom előtt a befelé siető hívek lábaihoz borulva kérték őket, hogy közbenjáróik legyenek. Gyászos öltözetben, fésületlen hajjal siratták az Isten kegyelmét, megemlékezvén szent Cyprián szavairól: «Ha valakit kedveseid közül elvesztettél, bánkódva siratnád; mosdatlan arczczal, elnyűtt ruhában, torzonborz hajzattal, szomoruan tanusitanád fájdalmadat. Lelkedet immár elvesztetted s nem sirsz folytonosan?»

Szent Jeromos megrendítően írja le a római nemes hölgynek, Fabiolának bűnbánatát, a ki házasságtörő férjétől elválván, máshoz ment nőül, azután megbánva tettét, nyilvános penitenciát tartott. «Ki hinné azt, így ír, hogy második férjének halála után magába térve, midőn különben az özvegyek kiszabadulva a házasság korlátai közül föllélegzenek, fürdőbe járnak... Fabiola szőrzsákokot öltve, bűnét nyilvánosan bevallja? s Rómának színe előtt a vezeklők soraiban a püspök, a papok s az egész nép könnyei közt megje-

lent, szétbontott fürtökkel, mosdatlan arczczal, szennyes kezekkel és nyakkal? Van-e bűn, melyet ez a sirás le ne törülne? Nem szégyelte az Urat bevallani e földön, az Ur se fogja őt megtagadni az égben. Rongyos volt ruhája, födetlen feje, néma ajka. Nem lépett be az Ur templomába, hanem Mózes nővérével, Máriával, a táboron kívül egymagában ült, hogy a kit a pap kitiltott, ugyanő visszahívja.» Ilyen penitenciát tartottak a vezeklők az első fokban.

Miután a bűnbánó a reá kiszabott időt — mely, mint már említém, évekig is tartott — ezen első állomásban kitöltötte, belépett a nyilvános vezeklés második fokába, az ugynevezett hallgatók közé. Ezek már beléphettek a templom kapuján, de csak a templom pitvarában állhattak a pogányok, zsidók, eretnekek között, kiknek szintén csak ide volt szabad bejönniök. De itt sem maradhattak az egész szentmise alatt, csakis annak elején, míg t. i. a hivek a közös imákat elvégezték s a püspök a szentirási részletet magyarázta, ennek végeztével a pogányokkal, zsidókkal s eretnekekkel együtt távoznok kellett s a templom kapuja előtt várták be a szentmise végét. Az anyaszentegyház ugyanis ez időben azokat, kik nem voltak az egyházzal teljes közösségben, nem részesítette azon kegyelemben, hogy a legszentebb s legtisztább áldozatban részt vehessenek; ezt csak azoknak engedte meg, kiknek tiszta s a bűntől egészen elfordult lelkülete legalább némi arányban állt az áldozat fenségével, tisztaságával és ártatlanságával.

A nyilvános vezeklők harmadik osztályát képezték az ugynevezett térdelők. Ezen fokban törlesztették a bűnösök leginkább az Istennél fölhalmozott adósságukat az egyház imái s önkéntes vezeklés, ugmint böjt, hosszú imák, alázatos könyörgések s az irgalmasság különféle cselekedetei által. Ezek tovább maradhattak a templomban, mint az előbbi osztályban levők, kiknek kitiltása után — még a följajánlás előtt — a püspök sorba ment a térdelők közt, reájuk tevé kezeit s imáival az egész egyház egyesítette eszedéseit és könyeit. Ezek végeztével kivezették őket is s kezdődött a hivek szentmiséje.

A nyilvános vezeklés negyedik és utolsó szakában levők alázatos, csendes, buzgó várakozásban töltötték idejüket az egyházba való teljes visszavételük idejéig. Jelen voltak az egész szentmisén, részt vehettek az imádságukban, de az Ur asztalához nem járulhattak s az adományokat, melyeket e korban minden hívő följajánlott az oltáron, föl nem ajánlhatták.

Végre, ha a bűnös a reá rótt penitenciát hiven kitöltötte, következett az a pillanat, mely után éveken keresztül epedett s melyért mindezen fájdalmas lemondásokat és önmegalázásokat örömet elviselte, t. i. az egyházzal való teljes kibékülés pillanata. A kiengesztelés, a megváltás nagy napján történt. A kik a vezeklésre kiszabott időt eltöltötték, ünneplő ruhában, a templom előtt gyülekeztek. Az istenitisztelet elején a püspök beszólította

öket a templomba, az Isten irgalmassága iránti hálára buzdító beszédet intézett hozzájuk s mialatt a hivek, kik mindnyájan testvéreknek érezték magukat, örömeiket zengettek, a püspök kihirdette a vezeklőknek az egyházzal való teljes kibékülést.

Elkövetkezett végre az a pillanat, midőn a vezeklésben megtört és megtisztult lélek átölelhette s magába zárhatta, a ki után annyira epedett, a kenyér színe alatt rejtőző Üdvözítőt. Mily nagynak kellett e hivek szeretetének lenni, mennyire át kellett érteniök az Ur Jézus szeretetét és a Szentségben nyilvánuló áldozatát, hogy képesek legyenek az önsanyargatás azon szigorú módjait gyakorolni, melyekre szívesen vállalkoztak. Csak az magyarázza meg e készséget, hogy tudták, kiért hozzák az áldozatot, Krisztusért, ki ott él szerettei körében s kihez, hogy undok lélekkel közeledjünk, tiltja az Ő szeretete s a mienk. Az Oltáriszentség rajongó szeretete magyarázza meg az őskeresztények hősiességét a küzdelemben, a hitvallásban, az istenes életben s a bukás után a bűnbánatban.

A bűnbánati fegyelem ezen virágzása óta több mint egy ezredév telt el. Népek s nemzetek tűntek el s az emberek fölfogása is óriási változáson ment keresztül. Ma már sokan meg sem értik, hogy alázhatták meg magukat marczona harczosok a föld poráig; hogy borulhattak hiu világfiak koldusok lábaihoz; hogy ölthettek elkényeztetett nők daróczruhát. De mindez nem elég. Nemcsak egyszerü hívőket látunk szigorú vezeklésben, hanem hatalmas fejedelmeket és császárokat. Szent Ambrus megállította Theodosius császárt a templom kapujában. Szent Vazul Valens császárt küldi az oltártól a vezeklők közé, mert a hit magaslatáról mindent törpének lát, csak az Istent látja nagynak, kit a ki megsért, annak porban a helye. Ezek az emberek a hit világosságánál nézték a világot, ez vezette őket a helyes utra s ez teszi őket nagygyá megaláztatásukban, ez emeli őket a porból az Isten körébe.

Ma nem öltünk vezeklő ruhát, nem borulunk könyek közt a földre, de iparkodjunk a lelki nagyságnak azon magaslatára emelkedni, melyen az ősök állottak; tanuljunk tőlük buzgalmat és Istenhez való ragaszkodást, mert ez az egy az, mely el nem vész örökké, hanem mindig meghozza bő gyümölcseit.

Az átlényegülés csodái.

Szt.-Tamás mondja, hogy a legméltóságosabb Oltáriszentség az összes csodák rövid foglalata.

Nouet atya a maga részéről ezt a hittitkot a kegyelmi csodák összességének tartja.

Ez utóbbi író, szemlélvén e kimondhatatlan csodákat, így kiált föl:

Ki látott valaha ennyi csodát egyszerre? Oh, mennyire igaz, hogy az isteni szeretet nem fogható közönséges mértékre! Ha kitör, nincs határa, nincs akadály, mely föltartóztatni tudná szándékában. Nem elégszik meg azzal, hogy a teremtményt erőszakkal viszi a saját óhajának kielégítésére, magán a Teremtőn is diadalt vesz és Isten hatalmát használja önmaga ellen.

Ha csak arról volna szó, hogy a természet törvényein fölül csodát hozzon létre, ez csak játék lenne isteni hatalmának, de ha meggondolom, mily méltatlan hozzá a hely, a hol székét akarja fölállítani, úgy tűnik föl előttem, hogy az embert érő eme kedvezésben nemcsak a természet van érdekelve, hanem a saját nagysága is. Mert minő fenséges látvány az, hogy az eget oszlopait remegtető nagy fenség egy oly szűk börtönbe tud vonulni, melybe mindazt bezárja, a mi legmagasztosabb az imádandó szt. Háromságban?

Valóban, ha meggondolom, hogy ő, a ki az eget és a földet betölti mérhetetlenségével, kis ostyában rejtőzik el és szegényes köntösbe öltözik királyi bibor helyett, szent félelem fog el és nem tudom megállani, hogy ne mondjam neki: Ó mennyei Ádám, hol vagy? . . . És ki juttatott e helyzetbe? . . . Egy Isten a szuette szentségházban! . . . Egy Isten az ón- vagy czink-kehelyben! . . . Egy Isten bomladozó hajlékban! . . . Ez-e az az imádandó Jegyes, a ki trónját a nap glóbusára állittatá föl? Ez az a megtestesült Bölcsesség, a kinek büszke, nagyszerű palotákban kellene lakni?

Keresztények, a kik a hitetlenség ezen napjaiban megtartottátok hiteteket az Oltáriszentségben — vizsgáljuk együtt mélyebben ezt a titkot s csodálkozzunk szt. Tamással és az összes theologusokkal a legfőbb csodán, az átlényegülés nagyszerű csodáin.

Az első csoda a kenyér és bor állagának megszünése. Ez állag helyébe valóban Jézus Krisztus testének és vérének állaga lép az átváltoztatás által.

De még hány más csodát szemléltet velünk a hit az átlényegülés e titkában!

A szentségben a szinek megmaradnak, míg az állag megszűnik lenni s Jézus Krisztus foglalja el ez állag helyét. A szinek a kenyérnek és bornak, vagyis egy olyan állagnak szinei, a mely többé nincsen meg.

Ez még nem elég: habár eltűnik is az állag, a szinek ugyanazon sorsnak vannak kitéve, ugyanazon hatásokat fogják föl és ugyanazon tulajdonságok kíséretében maradnak, mintha még tulajdon állagukkal egyesülve volnának. Fölmelegszenek, megfagynak, összeszáradnak, hasonló változásoknak vannak alávetve, mintha létezésük módjában mi sem változott volna.

Mi csodálatosabb ennél? Csodálatos-e ezek után szt. Tamás tanítása, hogy az Oltáriszentség Isten bölcsességének és mindenhatóságának remekműve?

De hatoljunk mélyebbre az imádandó titok fejtegetésébe, a mely, bár-

mit mondjon a modern hitetlenség, a mi vallásunk sarkalatos tényeinek egyike.

Az átváltoztatás szavaira Jézus Krisztus teste és vére jelenik meg a kenyér és bor színe alatt; Jézus Krisztus ép oly valóságosan, ép oly lényegileg van jelen a szt. Ostyában, mint az égben. Ő az égben van és ugyanakkor az Oltáriszentségben is.

Ez isteni hitünk egyik nagyszerű dogmája.

E titok szemléletébe mélyedt lélekben egyszerre ébrednek föl a mély imádás és hódolat s a megkettőzött áhitat és szeretet érzelmei.

Egy másik csodajel még, a melyet a hit szeme fedez föl a legméltóságosabb Oltáriszentségben, Krisztus imádandó lelkének jelenléte, a mely követi a színek burokja alá minden szentségével, egész szeretetével, a boldogító látással, mely birtokában volt, összes ékességeivel s minden természeti és természetfölötti ajándékival, melyek ékesítik.

Krisztus lelkének jelenlétét nem az átváltoztatás szavai okozzák, hanem szükségszerű következménye ez testével való természetes együttlétének, a mint ezt a tridenti zsinat tanítja.

Ép így a kenyér és bor színe alatt a személyi egyesülés kapcsán, mely föl nem bomolhat, jelen van Jézus Krisztus istensége is. Jézus Krisztus teste az istenséggel való ezen egyesülése miatt megkapja méltóságát és megszentelő hatalmát.

Az Isten Igéjének e személyi egyesülése Krisztus testével és lelkével az Oltáriszentségben ez lényege az isteni szentségnek, úgy hogy ez egyesülés nélkül nem is lehetne.

Kell-e megütköznünk ezek után az elragadtatás, csodálkozás azon fokán, a mely erőt vett a szentek lelkein a tabernákulum lábánál, vagy a fenséges énekeken, melyeket szt. Tamás zengett az Oltáriszentség dicsőségére vagy a kegyelem csodáin, a melyeket ez isteni szentség munkált a lelkekben?

De még hány csodát nem tudnánk fölmutatni a szent Ostya dicsőségére!

Így Jézus Krisztus teste minden testi tulajdonsággal van jelen a színek alatt, de szellemi módon. Valóban, ez a test isteni erővel emelkedik a közönséges testek állapota fölé s mintha csak szellemi állag volna, egészen van jelen a kenyér egész színe alatt s egészen annak minden egyes részében úgy, mint az emberi lélek egészen jelen van az egész testben és egészen jelen van annak minden egyes tagjában.

Csodáljuk meg itt a csodák e tündöklő özönének leggyönyörűbbjét s valljuk meg, hogy hozzá hasonlót az átlényegülés titkán kívül sehol sem találunk.

A hit ez isteni szentségben még egy meglepő csodát látat s ez: Jézus Krisztus testének megsokasodása, megsokasodása egész a végtelenségig.

Össze szokták hasonlítani Jézus Krisztus testének jelenlétét az ostyában a léleknek jelenlétével a testben. De nézzük csak a különbséget is: a lélek — a mint mondják — a maga egészében jelen van a testben és annak minden egyes részében. Azonban ha egy élő tag elválik a testtől, a lélek már többé nincs e tagban. Csodának kell történnie, hogy jelen lehessen benne.

Jézus Krisztus teste egészen és teljesen jelen van a színek minden egyes részecskéjében oly tökéletesen, mint az egész színek alatt, de úgy, hogy míg a szín földarabolódik, Krisztus egészen megmarad minden egyes darabkában.

És mi a célja szent teste, vére, személyi egyesülése e sokszorozódásának a végtelenségig? Honnan ez isteni bőkezűség, ha nem a szeretetből, abból a bőséges szeretetből, annak csodálatos, teljes kiáradásából, a melynek még gondolata is megindít bennünket, könnyeinket az ő vérével vegyíti, sirásra fakaszt szenvedésének, élettörténetének elmondásával?

Ó végtelen hatalma az isteni Igének szeretete e miszteriumában!

Továbbá nem kevésbé bámulatos és méltó a csoda nevezetére, hogy Jézus Krisztus testének jelenléte megszűnik a színek alatt, ha azok megromlanak.

Igen, mikor bármily külső hatás folytán a színek változást szenvednek olyan értelemben, hogy a kenyér állaga, ha jelen volna, e miatt megromlana, azon pillanatban Jézus Krisztus teste visszavonul, s megszűnik jelen lenni az ostyában.

Oh, imádásunkra, tiszteletünkre, szeretetünkre méltó csoda!

Mindeme csodák leginkább Isten hatalmát nyilvánítják az Oltáriszentségben. A mit pedig még mondandók vagyunk, az inkább szeretetét bizonyítja.

Mily csodálatosan bőkezű szeretet az, melylyel az Isten teste átváltoztatásának megmérhetlen ajándékát adta.

Ha csak egy ember kapta volna meg e hatalmat egyszer egy században, mily bőségesen, mily megilletődötten sorakoznék a világ zarándokcsoportokba s tódulna az egyetlen hely felé, a hol a kiválasztott főpap ezt a csodálatos tisztet végezné!

De Isten e hatalmat a papság számtalan sokaságának adta meg, a kik azt halálukig megtartják, ha mindjárt méltatlanok, hűtelenek is. Inkább eltűri Isten méltatlan szolgálóinak bántalmait, csak hogy egy lelket se foszson meg az Oltáriszentségtől. Papjának szavára mindenhol leszáll az égből, mindenhol az emberek között marad, mindig és mindenhol megújítja áldozatát s a ki csak kívánja, egyesül vele a szent áldozásban.

Ime a szeretet csodája!

Végre, nem valóságos csodája-e a szeretetnek a könnyűség, a melylyel az átlényegülés csodáinak ezen lánczolatát végbe viszi?

Ha egy szent csodákat művel, e csodák bizonyítják, hogy ő szent, azaz a csodatevés ajándéka az imában és lelki küzdelmekben töltött hosszú évekről ad bizonyosságot s napfényre hozza a titokban tett hősi testsanyargatásokat. Valóban, ha hosszú böjtöléseknek, mélységes tudománynak, nagy tetteknek, vagy egy előzetes szertartás hosszú előkészületeinek kellene szükség-szerűen megelőzniök az átváltoztatást, ez sem volna drága ár e hatalom gyakorolhatásáért, ha meggondoljuk a bevégzett mű megdöbbentő fönségét! De nem; öt szó elég és a csoda megtörténik.

Mégis, mi az oka e nagy könnyűségnek? Ugyanaz, a mi a papság nagy sokaságát rendelte: értünk, a mi javunkért!

Ez a szeretet egy másik csodája!

Ez Jézus szerető Szívének szüksége volt, a ki azt mondotta: «Gyönyörűségem az emberek fiaival lenni». És épen ez a csoda koronája mind a többieknek, a legmeghatóbb az összesek között, fölemelőbb minden igazságnál, a legkézzelfoghatóbb bizonyosság arra, hogy kötelességeink vannak az Oltáriszentség iránt.

Fájdalom! Urunk, meg kell vallanunk, hogy az ember sokszor a leg-hálátlanabb és legmegdöbbentőbb hidegséggel fogadja megfoghatatlan jószágod e csodajeleit, leggyengédebb szereteted e lángoló ajándékát, melyben önmagadat adod testeddel, véreddel, lelkeddel és egész istenségeddel!

Oh, megfoghatatlan mélysége az átlényegülés titkának! A hatalomnak, a bölcseségnek s a szeretetnek mily elragadó, mily isteni látványa tárul szemeink elé. Mintha az Isten titokzatos szentélyébe hatolhattunk volna be, midőn az Oltáriszentséget s annak mély titkait szemléljük. Valóban, semmi sem vezet be jobban az Isten titkaiba, mint ez imádandó titok, mely magával ragad bennünket. Azt mondhatnók, hogy magunk mögött hagyva a világot s ennek ösvényeit, eltévesztettük szemünk előtt még az Isten rendes működéseit is, a melyek otthonosak nálunk s a melyekkel szent jelenlétére folytonosan figyelméztet. Az áldozati Jézussal titokról-titokra haladunk, nem tudva, hol fogunk megállani s hogy mikor lesznek kimerítve szeretetének mérhetetlen mélységei!

Iskolájában végül új bölcseséget, új áhitatot, újra éledő szeretetet tanulunk, határtalan szeretetet, a szeretet egyszerűségét! Francziából: S. L.

Oh, mi édes...

Oh, mi édes titkoló, magányban
Éldegélni méla-csendesen,
S álmodozni . . . erre int a vágyam,
Hogyha könyvet ejtet a jelen

Bujdosók az ősi, szép erények,
Porba hull a fényes ideál,
Elhomályosul a szűzi lélek:
Minden álmodom sir ölébe száll.

Szegve már a szent imának szárnya,
 Esdekelve égbe nem lebeg;
 Zúg a tér s a néma templom árva:
 Ajtajába sirhat a beteg.

Várhat ott a por szegény fiára
 Ég királya földi trónusán,
 Fut a naptól éj bűnös homálya, —
 Messzi lejt a vén, az ifju, lány . . .

Omladozna bár az égnek boltja
 Tünne fel hitünk dicső jele,
 Hogy a bűn zokogva fuldokolna,
 S áhítatnak ajka zengene . . .

Szilyi László.

Néhány szó a cselédekről.

«A cselédekre vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy ők felebarátaink és alázatos testvéreink, a kiket, mint önmagunkat szeretnünk kell. A cselédekkel való bánásnak is legjobb módja az, ha úgy szeretjük őket, mint önmagunkat. Ők hozzánk oly közel állnak, hogy velünk egy tető alatt laknak, vagyonunkból élnek, bánjunk tehát velük úgy, mint önmagunkkal, ha mi az ő helyzetükben lennénk. Természetesen hibáikat elnéznünk nem szabad, sem pedig a korholást elengednünk; mindamellett be kell ismernünk a jót is, melyben általuk részesülünk, sőt tanácsos, hogy néha buzdításukra megelégedésünket is mutassuk és hogy bizalmunkat beléjük helyezzük. Éreztesük velük, hogy őket barátainknak, testvéreinknek tartjuk szükségükben rajtuk segítve, javukat előmozdítani akarjuk. Egyetlen egy szélhullám, mely a vitorlát földuzzasztja, gyorsabban hajtja a hajót, mint száz evezőcsapás. Épugy vagyunk a cselédekkel is. Cselédeinket odaadó tevékenységükben egyetlen egy barátságos szó, vagy pedig a jóakarathoz legkisebb jele is hathatósabban fogja serkenteni, mint száz kemény, fenyegető, esetleg durva parancsosztogatás.»

Ezeket szalézi szent Ferencz mondotta és nem kételkedem azon, hogy szent Pál — a ki Titushoz Kréta püspökéhez, «a közös hitnél fogva szeretett fiához» irt levelében ezeket mondja: «A szolgákat intsd, hogy uraiknak engedelmeskedjenek, mindenben kedvüket keressék, ne felelgessenek vissza, ne legyenek csalárdok, hanem mindenben teljes hűséget mutassanak, hogy a mi üdvözítő Istenünk tanításának dicsőére váljanak» * — tehát ugyanez a szent Pál szalézi szent Ferencz kijelentéseit elejétől végéig aláírná és hozzátenné, hogy ez az Ur Jézus akarata és szelleme mibennünk.

* Szent Pál ap. levél Titushoz 2-ik rész, 9-ik v.

Még ma is föl merem tételezni, hogy ha egy népes gyülekezet előtt, melyben gazdák és cselédek is vannak, olvasnám föl ama kijelentéseket, minden fej rábólintana és hozzátenné, igen! ezt *elvben* elfogadjuk.

De a *praxis!* jaj az a praxis! Bezzeg más ecsetekkel dolgozik az, kivált manapság! Némely «Nagysága» azon nyomon migrént kap, mihelyt cselédügyet emlegetnek előtte. Egy másik egész kódexeket tudna teleírni kánonokkal, melyeket a cselédekre kellene alkalmazni stb. stb.

Tény, hogy sok a baj és még több a panasz. A gazdák panaszkodnak a cselédekre, a cselédek a gazdákra. (Rövidség okáért a gazdák fogalma alá értendőnek tartom az asszonyokat is.) De a panasz nem segít, csak a cselekedet és pedig az a cselekedet, melylyel megcselekeszszük azt, hogy közelebb lépünk szalézi szent Ferencz elvéhez. Igaz, hogy a cseléd tartó urak és hölgyek erre azt mondhatják, hogy előbb lépjenek közelebb a cselédek szent Pál elvéhez, de ez rossz okoskodás, melynek neve: *circulus vitiosus*, magyarul: boszorkány-forgás. *Legyenek jók a cselédek, majd akkor a cselédek urai is jók lesznek. — Legyenek jók a cselédek urai, majd akkor a cselédek is jók lesznek.* Külön-külön mindegyik állítás igaz — szembeállítva egyik sem helyes. Tehát ne állítsuk szembe! Nincs időnk bűvös körökben forogni.

Tisztelet és hála azon lelkeknek, kik a cselédügy megszentelésén dolgoznak. Ezek üres disputák helyett tövön ragadják a dolgot és evangéliumi munkát végeznek. Bár minél több és erőteljesebb szerves intézményünk lehetne, mely a keresztény cselédek erkölcsi és anyagi érdekeit a legszélesebb körben magáévá tenné és ápolná. A keresztény karitás ezen óriási tere még jórészben parlagon hever. Kétes értékű bódék, kétes értékű czim-táblákkal táboroznak rajta, a hol a teremtés koronáját nem egyszer «élő hus» — számban árulják; azalatt pedig otthon, a kis falusi ház tiszta szentélyében elfeledett édes anyák könyei peregnek nagybetűs imádságos könyvekre — ama czifra bódék áldozatai után. Mennyi gyöngyöt temetett már el feneketlen örvényeibe a fővárosi élet tengere azon testvéreink közül kiket cselédeknek nevezünk!

De, kedves cseléd tartók, engedjétek meg, hogy sugjak nektek is valamit, a miért tulajdonképen gondolataimat eddig egymáshoz fűztem.

Elfogadjátok szalézi szent Ferencz elvét?

Ugy-e igen!

Elfogadjátok, hogy vallás nélkül nincs erkölcs?

Ugy-e igen!

Elfogadjátok, hogy a vallás nem érzélgés, hanem tan- és cselekvési elv?

Ugy-e igen!

Elfogadjátok, hogy ezt a tan- és cselekvési elvet a szentségekből és imádságból lehet a vérbe és velőbe átvinni?

Ugy-e igen!

Elfogadjátok, hogy a szentségek és imádság helye legelső sorban a templom?

Ugy-e igen!

Hát akkor mért nem külditek cselédeiteket szorgalmasan abba a templomba? Minden vasárnap korán reggel, mikor még a cselédre nincs oly nagy szükség, nem lehet 1/2 vagy 3/4 órát a cselédeknek lelkeüdvösségére engedni?!

Oltáregyesületi tagok! legyetek szivesek jó példával elől járni a keresztény cselédtartóknak. Ez az a főcselekedet, melylyel *a praxisban* közelebb léphetünk szalézi szent Ferencz elvéhez.

Az egyetemi templomban minden vásár- és ünnepnap reggel 6 órakor szentmise és rövid szentbeszéd szokott tartatni különös tekintettel a cselédekre. Eddig mindig lézengett ott 20—30 lélek, kik közül 4—5 volt csak cseléd.

Hát máshol is így van ez? és ha így van, *mért és meddig* lesz így?

—f.

Hogyan tünt el az Oltáriszentszég Németország északi vidékéről.

Egy XVII. századbéli író, P. Hazart, elmondja egyháztörténetében, hogyan tört ki 1600-ban Aachenben egy lázadás a protestánsok közt, a katolikus városi tanács ellen. Julius 3-án történt. Másnap reggel a jezsuiták kollegiumát megtámadták. A szerzeteseket bántalmazások és fenyegetések között a városházára hurczolták, hol a nép kötelekkel várta őket, hogy fölakaszszák; de egy lutheránusnak, ki már egyszer saját élete veszélyeztetésével védte a szerzeteseket, sikerült őket börtöneikből megmenteni és egy kis ajtón át az esperes házába rejteni, honnan azonnal Boermondba, Hollandiába menekültek.

Tizennégy év múlva Spinola tábornok a császár nevében elfoglalta a várost és elkergette a lázadókat, mire a jezsuiták visszatértek. A kollegium kulcsait elvették tőlük elfogatásuk alkalmával s a városházára vitték (a kapitánynak, ki azokat tőlük elvette, harmadnapra kezét szakította el egy szétrobant puska).

Most, midőn újra elfoglalták régi lakásukat, mindent szétrombolva találták; a könyvek szerte feküdtek a padlón; a sekrestye ki volt fosztva mindenből és az oltárok össze voltak törve. A zárdaostromlók a sekrestyében egy kis ostyákkal telt dobozt találtak s azokat össze-vissza tiporták, azt hívén, hogy konszekrálva vannak; a papi öltönyöket magukra vették és a

szent kelyheket a pinczében undorító ivásra használták. Mások beleültek a gyóntatószékbe és egymást gunyosan föloldozták.

De csodálatos módon történt, hogy míg mindent fölforgattak, a tabernakulumhoz egyikök sem nyult; egy lutheránus tartotta vissza a dühöngőket és így ő mentette meg az Oltáriszentséget.

Ki tudja meddig maradt az Ur Jézus ezen kifosztott és bezárt templomban, míg a kenyér szine magától elporladt. Mert ilyformán, t. i. a kenyér szine lassu megsemmisülése által tünt el a Megváltó a lutheránus vidékekről, míg a kálvinista országokban erővel semmisített meg az Oltáriszentség. Világos bizonyága ennek, a mi 30 évvel ezelőtt egy városkában történt, a rajnai és westfáli határon, hol az egyházi szakadás idején csak egyetlenegy templomot hagytak meg a katolikus istentisztelet számára; szűz Mária temploma volt. Elhatározták, hogy a szent Péter-templomot, mely érdekes építészeti stilje miatt a város különös díszére szolgált, kívül és belül restaurálják és pedig úgy, mint régen volt, t. i. a katolikus templomok mintájára.

A tabernakulumra is reá került a sor; de az zárva volt. Midőn kinyitották, ime! ott álltak még most is, három és félszázad mulva, a szent edények!

A lutheránusokban volt annyi kegyelet, hogy elhivatták a katolikus papokat s azok átvitték a szent edényeket a Mária-templomba. Tehát mióta az Urvacsorát protestáns hit szerint ünnepelték, az Oltáriszentség a főoltáron feledékenységbe ment. Csak a *por*, melyet a szent edények fenekén találtak, volt egyetlen nyoma a korábbi jelenlétnek.

Azon időben történt, hogy egy herczeg vendégül látta a püspököt, kit nagyon tisztelt és szeretett. Ebédnél kérdi a herczeg:

— Láta-e már méltóságod kincstárunkat és muzeumunkat?

— Még sohasem, de igen érdekelnének, mert hallottam róluk beszélni.

A herczeg azonnal elrendelte, hogy tartsanak mindent készen a terem látogatására.

A püspök a herczeg vezetésével már több termen átment, midőn újra megnyitottak a szárnyasajtók és a herczeg ezen szavakkal fordult a püspökhöz:

— Most az ön birodalmába lépünk, főtisztelendő ur.

És valóban, nem volt ott más látható, mint mindennemű s legkülönbözőbb formájú templomi kincs, mely a XVI. századtól fogva, vagy az egyházi javaknak a rajnai szövetség idejében történt elkobzása óta föl volt halmozva.

Egyszerre a püspök megdöbbenve megáll. Mit látott? Egy szentségtartót az Oltáriszentséggel (az ostya még ép állapotban volt), melyet a tabernakulumból kiragadtak. A főpap mély áhitattal kezdett imádkozni:

Oh jó Istenem, add a herczegnek azon gondolatot, hogy nekem ajándékot ajánljon föl; és azon pillanatban a herczeg megfordul és így szól:

— Ha méltóságod emléket akar magával vinni, minden rendelkezésére áll. Szolgája becsomagolhatja és elviheti rezidenciájába.

A püspök nem is válogatott; a monstrancia még aznap a kincstárból házi kápolnájába került.

Ilyen körülmények között nem lehetett nyilvános engesztető ájtatosságra gondolni, csak egész csendben imádkozott a püspök ájtatos lelkekkel, kikkel tudatta az esetet.

Az a kérdés, vajjon máshol, régi katolikus templomokban, muzeumban vagy kincstárban nem tartották-e szintén fogva az Üdvözítőt? Erre következő megjegyzés felel a Butler-féle «szentek életéből». Szent Gertrud, Szászország nagyhirű benczés apáczája, életében találjuk a következőket:

Egy braunschweig-lüneburgi palotában létezik egy reliquia-katologus, mely említést tesz egy szép szekrényről, melyben szent Gertrud reliquiáit tartják és mellékesen olvassuk e megjegyzést: Ezen katalogus nyomtatott Hannoverben 1713-ik évben. Hány monstrancia és ciborium lehet a katolikus idők e maradványai között!!

Jelképek.

A *nap Istennek*, a minden világgosság forrásának, nemkülönben a mindent éltető és áldó erőnek jelképe.

Midőn az Ur Jézus Tábor-hegyén

színében átváltozék, az evangelista följegyzése szerint:

«fénylék orczája, mint a nap» (Máté 17, 2.).

A Jelenések Könyvében szintén azt írja szent János apostol, hogy:

«orczája — t. i. az Ur Jézusé — mint a teljes erejében fénylő nap», úgy ragyogott, midőn Őt a titkos kijelentésekre méltatá.

Jézus az igazság napja; «a napba helyeztesátorát», «in sole posuit tabernaculum suum», mint a zsoltáros írja (18. Zsolt. 6.).

A teli *hold* a boldogságos szűz *Máriát* az Ő fenségében jelképezi, a ki kegyelmeit és erényeinek fényét

istenti Fiától nyerte, miként a hold a naptól kölcsönzi világosságát.

Mária malasztal teljes; de e malasztot nem önmagától bírja, hanem Isten különös kiváltsága folytán.

A nem teljes hold a fogyatkozásnak és növekedésnek, a változandóságnak és a mulandóságnak a képe.

A szivárvány a békeség fejedelmének jele.

Az Ur Isten a szivárványt a vizözön után jelül hagyta nekünk arra nézve, hogy többé vizözönnel nem fogja elpusztítani az emberi nemet.

«Szivárványomat a felhőkbe helyezem és ez lesz jele a szövetségnek közöttem és a föld között» (I. Móz. 9, 13.).

A szövetség szekrénye jelképe az Oltáriszentségnek, de a boldogságos szűz Máriát is jelképezi.

A szövetség szekrénye vagy frigyszekrény az Ur trónja volt; onnan közlé akarátát a zsidó néppel.

A szövetség szekrényében egy edényben a manna őriztetett, nemkülönben Áron kivirágzott vesszeje és a tiz parancsolat két kőtáblája.

Az oltári szekrényben maga az Ur Jézus trónol. Ő az ujszövetség törvényhozója, Jesse kivirágzott vesszeje és a mennyei eledel.

Ugyanaz az Ur Jézus a boldogsá-

gos szűz Mária gyermeke és azért a boldogságos Szűz is szintugy szövetség szekrényének mondható.

A lorettói litániában így is mondjuk a szent Szűzről: hogy ő «frigynek szent Szekrénye».

A kehely az ujszövetségi papság jelképezője.

A kehely a szent Ostyával együtt ábrázolva: a legméltóságosabb Oltáriszentséget jelzi.

A kéz a keresztjelével együttesen, felhőből kinyulva, Isten mindenhatóságát és atyai gondviselését jelképezi.

«Ő kinyújtja kezét a boszuállásra» (54. Zsolt. 21.).

«Ha szárnyaimul veszem is a hajnalt és a tenger végső határain lakom: oda is a Te kezéd visz engem és jobbod tart engem» (138. Zsolt. 9, 10.).

Igy a zsoltáros. Az Ur Jézus pedig: «Atyám, a Te kezeidbe ajánlom lelkemet» (Luk. 23, 46.).

Az ajtó az Ur Jézust is, a boldogságos szűz Máriát is jelképezi.

«Én vagyok a juhok ajtaja.» «Én vagyok az ajtó», mondá az Ur Jézus magáról (Ján. 10, 7. 9.).

A boldogságos Szüzet a mennyország ajtajának nevezzük a lorettói litániában.

A lorettói litániában a boldogságos Szűz czimei között előfordulnak ezek is:

«Tiszteletes edény»;

«Ájtatosságnak jeles edénye»;

«Dávid királynak tornya» (dicsősége);

«Elefántcsont - torony» (tisztaság mintája);

«Aranyház» — (szeretnek lakóhelye);

«Hajnali csillag».

Ezeket jelképezik: az *edény három liliummal, füstölgő, jóillatot terjesztő edény, a torony, a ház, a csillag.* Ezek mind a boldogságos Szűzre vonatkoznak.

Oltáregyesületi ügyek.

Az örökimádás apáczáinak két kiküldötte megérkezett Budapestre, hogy a rend számára bérelt IX. kerületi, Rákos-utca 5. számú házat megtekintsék s a kellő átalakítások

iránt intézkedjenek. E változások megtörténtével a rend májusban megkezdte magasztos s a főváros hitéletének fejlődésére nézve beláthatatlan fontosságú működését.

Választmányi ülések. A központi oltáregyesület választmánya április 15-én és 22-én ülést tartott s ugyancsak 22-én terjesztői értekezletet. Az egyesületi hölgyek minden egyes alkalommal szép számban jelentek meg. Az értekezleteken bemutatták a Párisból érkezett két örökimádási apácát, kik elragadtatással nyilatkoztak az új munkaköréről, melyre őket az Ur Jézus hívta. Az értekezletek tulajdonképeni tárgya a rákos-utcai zárda berendezése volt. Az elnökség jelenti, hogy a bérelt ház a célnak teljesen megfelelő, az átalakítási munkálatok folyamatban vannak s az épület nemsokára átadható lesz rendeltetésének. Egyuttal fölkéri elnöklő *örgróf Pallavicini Edéné* a jelenlevő hölgyeket, hogy az átalakítás költségeinek fődözéséhez kegyeskedjenek hozzájárulni s ismerőseik körében e célra gyűjtést rendezni. A jelenlevő választmányi és terjesztő hölgyek erre azonnal mintegy 2500 koronát irtak alá. A gyűlés a szokásos imával ért véget.

Eucharistikus ünnepélyek. Márczius 26-án több váczegyházmegyei pap, kik a szentségimádó papok egyesületének tagjai, Tóalmáson egyházmegyei igazgatójuknál összegyűlekeztek és e napot lelki visszavonultságban töltve, lelkigyakorlatot tartot-

tak. Miután szent gyónásukat elvégezték, délután 4 órakor impozáns szentségkitétel és szentbeszéd tartatott, melynek végével a papság égő gyertyákkal engesztelő imádást végzett a megjelent hívő nép jelenlétében és éneklése közben. Az ünnepély litánia és ünnepélyes áldással végződött. Legvégül a papok gyóntattak. — Hasonló összejövétel és ünnepély tartatott január 24-én Szent-Márton-Kátán, hol az ujonnan szervezett oltáregyesület mutatta be hódolatát a Szentségi Jézusnak. Szent-Lőrincz-Kátán is ünnepélyes szentségimádással vette kezdetét az oltáregyesület folyamatban levő szervezése.

Az erdély-egyházmegyei központi oltáregyesület kiállítása. Husvét első, második és harmadik napján oltáregyesületünk a helybeli irgalmas nővérek zárdájában kiállítást rendezett. Az ünnepélyes megnyitás husvét vasárnap délután történt. Már 3 órakor a templom zsufolásig telve volt. A leánykák fehér ruhában sorfalat képeztek az ajtótól az oltárig. Pontban 5 órakor megérkezett a püspök ur, az ajtóban várta az asszisztencia: dr. Ujfalusi T. József kanonok-rektor, Imets F. Jákó, Tamási Áron kanonokok, Pál István apát-kanonok referens, Pál Antal regens, Szporni János szubregens, Balázs Endre dr. vicze-rektor, Soóty Gyula olt. egyll. igazgató, Vezér László praefektus, Urbányi Gyula hitoktató. Püspök Urunk e diszesasszisztenciával a kitünően előadott «Ecce sacerdos magnus» ének

hangjai mellett ment az oltárhoz s ott felöltözve, megkezdődött az ünnepélyes litánia kitett szentséggel, mely után a diszes közönség a kiállítás termébe ment; két sorban itt is fehér ruhás leánykák állottak és kedvesen énekelték a «Hozzád fohászunk» kezdetű régi szép éneket. Az egész udvar és kapualja tele volt ájtatos hivekkel. Bent a teremben a szomszéd szobából «O salutaris Hostia» ének hangzott, melynek hallatára nem egy szem telt meg könnyekkel. Az ének elhangzása után előlépett az egyesület igazgatója s elmondta üdvözlő beszédjét: «Dicsértessék és áldassék az Ur Jézus Krisztus az Oltáriszentségben», ez az imádságunk refrainje, ez munkánk indítója és vezére, ez jelszavunk, ez ragyog együletünk zászlóján; majd mustármaghoz hasonlítja az együletet, mely épen most terjeszti ki ágait az egész egyházmegyére. Végül kéri a püspök urat, áldja meg a kiállított egyházi szereket, hogy ez áldás szálljon első sorban azokra, a kik készítették s azután azon egyházközségek lakóira, a hova elküldik. E szép üdvözlőre a püspök ur válaszában kijelenti, hogy örömmel jött el ez ünnepélyre, mert látja, hogy az egyesület rövid fönnállása alatt életképességének fényes tanujeleit adta. A szeretet ünnepe ez — ugymond — az Ur Jézusban való hitük-ről tesznek tanuságot azok, a kik az ünnep létrehozásán fáradoztak. Szálljon áldás az anyákra, gyermekeikre és mindazokra, kik az egyesületnek tagjai. Ezzel a kegyes főpásztor a kiállítást megnyitottnak jelentette ki,

majd megszentelte a kiállított tárgyakat, mely után fölcsendült az ősrégi szép magyar ének: «Boldogasszony Anyánk». Az intézeti növendékek kara igazán remekelt e szereplésével, látszik, hogy a jó nénikék szívét, kik a tárgyakat páratlan ügyességgel rendezték el, Jézus iránt való szeretet élteti. Visszatérve a templomba, a közönség nagy tömegben gyönyörködött a kiállítás szépségeiben; visszajött ide ő méltósága is, kegyelmes édesanyjával s Kolozsvárról ideérkezett vendégeivel Kornis grófnő, Mansberg bárónővel.

Az első nap anyagilag is szépen végződött, a mennyiben a kitett perselybe a látogatóktól 39 k. 19 fill. folyt be. A pénztárnál jó könyveket és csinos kis füzeteket árusítottak el az oltáregylet tagjai. Minden látogató egy szép Jézusképet kapott.

A második napon 8, 10 és 11 órakor a zárda-templomban szentmise volt nagy számú ájtatoskodókkal. A látogatók folytonos érdeklődés mellett látogatták a kiállítást. Összes bevétel körülbelül 140 korona volt. A kiállítás bezárása kedden d. u. 6 órakor történt, még az utolsó perczekben is voltak látogatók. Az oltáregyesület e helyen is hálás köszönetét fejezi ki a látogatóknak szives érdeklődésük- és adományaikért. Hálás köszönetet mond azon nagyságos és főtisztelendő uraknak, kik megjelenésük által fényessé tették a megnyitást. Köszönet a zárda jó nénikéinek, kik nagy fáradsággal és szorgoskodással helyezték el a kiállított tárgyakat.

A székesfehérvári oltáregyesület kiállítása. A legméltóságosabb Oltáriszentség folytonos imádása s a szegény templomokat egyházi szerelvényekkel való fölruházásra alakult jámbor egyesület városunkban alig hogy 3 éve óta működik, már is a második kiállítást rendezi. A mily szerényen halad az egyesület a kitűzött cél felé, ép oly feltűnés nélkül bocsátja egy évi fáradságos munkálkodása eredményét a nagy közönség szigorú kritikája alá. A vezetőség, a terjesztők s néhány érdeklődő jelenlétében történt a megnyitás s a tárgyak beszentelése szombaton d. u. 4 órakor a «FerenczJózsef-nőnevelde» utczára nyíló helyiségekben.

Szuborics Jenő apát-kanonok, igazgató üdvözölte a kiállítás megnyitására megjelent Károly János káptalani helynök, nagyprépostot, kit az egylet céljának rövid vázolója után, a kiállított tárgyak megáldására fölkért. A káptalani helynök ur válaszában kijelenté, hogy szivesen teljesíti e szent ténykedést. Rögtönzött beszédekben megkapóan fejtegeté, hogy az Isten háza ékesítésén buzgólkodó urnők mily nemes szolgálatra vállalkoztak s jótékony működésüknek mily áldásos hasznát veszik egyrészt a szegény templomok, másrészt mily lelkesítőleg hatnak az egyletet még közelebbről nem ismerő hívőkre. Elmondotta, hogy mint terjesztik így a nemes izlést s hogy az egyházi öltönyök készítése, tűzése és füzése közben mily jámbor sóhajok s fohászok röpködhetnek azon Ur Jézus segítségeért, kinek szegényes templo-

mait, a szent ténykedésekhez megillető tárgyakkal ruházzák föl. Buzdította a jelenvoltakat, hogy ezen fölemelő szolgálatot kitartással gyakorolják tovább azon nemes lélekkel karöltve, kit a vezetőség élén, mint elnököt tisztelhetnek.

A káptalani helynök ur ezután Kéri Ferencz karkáplán, titkár segédlete mellett beszentelte a különféle tárgyakat, majd azokat Szögyény Marich Julia elnöknő kalauzolása mellett megtekintette.

Mondhatjuk, kedves és kellemes benyomást gyakorolt a 3 teremben kiállított tárgyak sokféleségének szimpompája a belépőre. A himzések remek munkájának nagyon soknézője volt. Gróf Cziráky Antalné által himeztetett, aranyval kivart, az előcsarnokban fölállított baldachinum, a tisztelendő nővérek által himzett remek misemondó ruha, velum, méltó feltűnést keltettek.

Nagyon gazdag a kiállítás a fehérneműekben is. Itt kimutatták az urhölgyek tudásukat, ügyességüket s nagy szorgalmukat.

A kiállítási termék, mint a hangyaboly, oly képet tüntettek föl. A tárgyra óráról-órára fölváltva örökdő urhölgyek alig győztek fölvilágosítással szolgálni a kérdezősködőknek. Társadalmi, állás s vallásbeli különbség nélkül megfordult ott pap, katona, civil, méltóságos asszony s egyszerű cseléd, meglelt férfi s egyszerű gyermek. Mindnyájan jóleső érzéssel, fejcsóválva távoztak, mert alig hitték, hogy abból a 24 filléres tagsági díjból 1200—1400 koronás kiállítást

lehessen rendezni. Pedig sok kicsiny sokra megy, krajczárból lesz a forint. A kiállítás bezárása hétfőn este ment végbe a vezetőség jelenlétében. A tárgyakat már szét is küldték. Nyolcz templom kapott diszes és értékes szerelvényeket.

A budapesti közp. Oltáregyesület

rendes tagjaitól 1900 november hónapban befolyt díjak.

Balaban Teréz 30 f, Herrmann Mária 24 f, Puck Erzsébet 24 f, Fix Katalin 24 f, Neubrand Teréz 24 f, Gábeli József 24 f, Gábeli Róza 40 f, Brandhuber Teréz 64 f, Schuk Teréz 24 f, Marlog Gáspár 24 f, Radovics Róza 24 f, Schuk Róza 24 f, Marlog Teréz 30 f, Márlog József 24 f, Márlog Mária 40 f, Haber Mátyás 1 k, Schmidt Márton 1 k, Tureik Borbála 40 f, Gábeli Teréz 30 fill, Gábeli Teréz 40 f, Tusek Mária 40 f, Rádler Antal 40 f, Márlog Éva 40 f, Hermann Mária 40 f, Stocker János 40 f, Fittenberger Teréz 40 f, Engert Anna 40 f, Keszler József 40 f, Engert Anna 24 f, Gabeli Katalin 24 f, Radler Róza 24 f, Esler Francziska 24 f, Márlog Teréz 24 f, Fix Mária 24 f, Márlog Julia 24 f, Filh Erzsébet 24 f, Ostheimer Márton 24 f, Ostheimer Mária 24 f, Fittenberger Anna 24 f, Rus Teréz 24 f, Muncz Mária 24 f, Ziegler Teréz 24 f, Ziegler Anna 24 f, Rus Katalin 24 f, Puk Mária 24 fillér, Stocker János 24 f, Keszler Teréz 24 f, Keszler Mária 24 f, Ostheimer Katalin 24 f, Engert Anna 24 f, Márlog Boroála 24 f, Rádler Teréz 24 f, Haber Róza 24 f, Balaban Borbála 24 f, Ostheimer Mátyás 24 f, Fittenberger József 24 f, Ostheimer István 24 f, Haber Sebő 24 f, Brandhuber János 24 f, Márlog Ádám 24 f, Rus Anna 24 fillér.

1901 márczius hóban befolyt díjak.

Holin Júlia 2 k, Szabó Jánosné 2 k, Szabó Miczi 1 k, Flory Józsefné 2 k, Luga Rozália 2 k, Schwendtner István 1 k, Csermák Józsefné 50 f, Eizele Ferencz 50 f, Fehér Györgyné 4 k, Orgován Katalin 1 k, Koskány Teréz 1 k, Pandur Éva 1 k, Varga Anna 1 k, Varga Katalin 2 k, Hoffman Teréz 1 k, Frank János 1 k, Kalinovesán Anna 50 f, Jankovics Katalin 40 f, Hirs Teréz 1 k, Homann Erzsébet 60 f, Horváth Katalin 24 f, Szabó Rozália 30 f, Simolics Teréz 1 k, Otartics Anna 1 k, Henczi Mária 1 k, Gall Ágnes 1 k, Wolf Katalin 1 k, Breckó Mária 1 k, Bartek Károly 2 k, Morvay Emilia 2 k, Morvai Erzsébet 2 k, Englender Erzsébet 2 k, Mayer Anna 1 k, Buchward Borbála 4 k, Weywoda Antalné 2 k 10 f, Szabó Mária 1 k, Barna Istvánné 60 f, Truzsits Erzsébet 2 k, Szikula Mária 2 k, Visegrádi Anna 1 k, Gazder Józsefné 1 k, Dudás Mari 4 k, Kokol Mari 2 k, Peczko Josephin 2 k, Szalai Györgyné 2 k, Szalai György 2 k, Ferencz Ilona 2 k, Lukács Zsuzsanna 24 f, Cseresznyák Ágnes 24 f, Varga Mária 1 k, Agg Mari 1 k, Aigner Lajosné urnő által 40 k, Szabó Irma 2 k, Geöcze Boriska 2 k, Zelliger Etel 1 k, gróf Zichy Jánosné 4 k, Zichy Sarolta grófnő 6 k, Fejérvári Cölestin 10 k, özv. Rátzky Jánosné 10 k, Guicke Róza 6 k, Tirschl Jozepha 4 k, Retter Gyuláné 2 k, Fábrián Józsefné 2 k, Jahn Józsefné 4 k, Hulicius Jánosné 4 k, Favary Józsefné 6 k, özv. Kotschy Erichné 4 k, özv. Lafrankó Istvánné 10 k, Lafrankó Erzsike 4 k, Berger Gizella 4 k, Herold Mária 2 k, Dávid Erzsébet 4 k, Róth Endre 1 k, Menich Katalin 3 k, Butz Ferenczné 4 k, Herman Anna 2 k, Czerfusz 2 k, Gyulai Etelka 2 k, Schüch Ferenczné 2 k, Wawrinecz Nándorné 2 k, Huber Gizella 40 f, Michelbach Jánosné 4 k, Getső Irén 2 k, Getső Ignáczné 2 k, Krencz Jakabné 2 k, Besse-

nyi Ferenczné 4 k, Fasberger Adolfné 2 k, Madaras Józsefné 2 k, Dietrich Florentina 10 k, Edvi Illés Zoltánné 2 k, Heuberger Antalné 2 k, Petak Jozepha 2 k, Peli Viktória 40 f, Kod Anna 1 k, Wágner Borbála 40 f, Szekeres József 1 k, Szekeres Mihály 1 k, Böm Júlia 1 k, Révai Józsefné 3 k, Schwarcz Gézáné 1 k, Révész Jánosné 2 k, Hajdu Anna 1 k, Ihász Mari 2 k, Ihász Lajos 6 k, Spitzl Irma 2 k, Wenczky Margit 2 k, Wenczky Béla 2 k, Graf Laura 8 k, Fröhlich Magdolna 2 k, Schwartz Amália 2 k, Huber Ágostonné 4 k, özv. Heidekker Jánosné 2 k, Kerék Teréz 76 f, Krégel Anna 40 f, Szaplitán Irma 40 f, Szikszai Sándorné 4 k, Szalai Julianna 1 k, Gohl Antalné 2 k, Ohneszorg Józsefné 60 f, Szigl Ferencz 4 k, Kaiser Nándor 4 k, Klár Józsefné 6 k, dr. Rottenbiller Fülöp 4 k, Galli Vilma 2 k, Tóth Istvánné 4 k, Grentzner Antalné 4 k, Kauzer Józsefné 2 k, Kauzer Vilma 2 k, Törley Józsefné 10 k, Ébner Béláné 8 k, dr. Saitz Lászlóné 4 k, dr. Turtsányi Gyuláné 4 k, Vértesi Ferenczné 4 k, özv. Gerlóczy Károlyné 6 k, Szabó Mária 60 f, Schibinger Antalné 2 k, Schneider Teréz 30 f, Wágner Nándorné 10 k, Gundár Augusta 4 k, Vinkovics Katalin 4 k, Vinkovics József 2 k, Hortoványi Józsefné 2 k, Hortoványi Blanka 2 k, Simon Erzsébet 2 k, Kluzacsek Rezsőné 2 k, ngs és ftdő Debreczeni János kanonok ur által Eger egyházmegyéből 2340 k, ft. Kelemen István a Csehi mindszeinti tagok részéről 23 k 60 f, Pirnik Melanie 1 k, Petrecz Jánosné 6 k, Németi Mária 1 k 20 f, Egri Mari 4 k, Steiner Mária 60 f, Tarr Sándorné 40 f, Kőporosi Szeréna 2 k, Szekanina Viktória 2 k, Matlag Istvánné 2 k, Fuszek Róza 2 k, Pohl Julianna 50 f.

(k = korona, f = fillér.)

(Folytatása következik.)

KIMUTATÁS

a Budapesti Közp. Oltáregyesület által 1900–1901. években ajándékozott tárgyakról.

Jelzések: † Plébániatemplom. * Filiaatemplom. ° Kápolna, zárda vagy kórház.

I. Az esztergomi egyházmegyében:

1900.

° 1. Budapest = Francis-
kánák:

- 1 kehely
- 1 ciborium
- 1 szentségmutató
- 1 lunulatartó
- 1 füstölő tömjéntartóval
- 1 kézmosókészlet
- 1 canontábla
- 1 karing
- 1 alsó oltárabrosz
- 1 oltárterítő.

° 2. Budapest Mária-kon-
gregáció kápolnája:

- 1 ciboriumköpenyke
- 1 burza.

1901.

† 3. Alsó-Várad:

- 1 mennyezet 4 ruddal
- 1 oltárkereszt
- 1 velum.

* 4. Bajna = Epöl:

- 1 alba
- 1 karing
- 4 vállkendő
- 2 palla
- 1 fekete magánstola.

* 5. Bakabánya = Uh-
liskó:

- 1 színes miseruha
- 1 fehér magánstola
- 1 alba.

† 6. Bars-Némethi:

- 1 ciborium
- 1 ciboriumköpenyke
- 1 viola vecsernyepalást
- 1 fehér-viola magánstola
- 6 corporale
- 6 kehelytörlő
- 6 kéztörlő.

† 7. Bajóth:

- 1 kehely
- 6 oltárgyertyatartó
- 1 alba
- 1 karing.

† 8. Báth:

- 1 ünnepi fehér mise-
ruha
- 1 vörös miseruha
- 1 füstölő tömjéntartóval
- 1 misekönyv
- 2 vörös ministerruha.

° 9. Érsekújvár:

- 1 ciborium
- 1 violaszínü miseruha
- 1 violaszínü magánstola.

† 10. Hegybánya:

- 1 fehér ünnepi miseruha
- 1 misekönyv.

† 11. Helemba:

- 1 fehér miseruha
- 1 vörös miseruha
- 1 ciboriumköpenyke.

† 12. Héregyház:

- 1 mennyezet 4 ruddal
- 1 karing.

† 13. Hrachovistye:

- 1 ciboriumköpenyke
- 1 burza
- 2 magánstola
- 1 misekönyv
- 1 karing
- 1 oltárterítő.

† 14. Hrádek:

- 1 fehér ünnepi miseruha
- 1 hármassz. olajtartó
- 1 alba
- 1 karing
- 2 vállkendő
- 2 corporale
- 6 kehelytörlő
- 6 kéztörlő
- 2 palla.

† 15. Jenő:

- 1 ciborium
- 1 ciboriumköpenyke
- 1 fehér-viola magánstola

* 16. Kis-Ápáthi = Ebe-
decz:

- 1 füstölő tömjéntartóval
- 1 alba
- 2 corporale
- 6 kehelytörlő
- 6 kéztörlő
- 2 palla

1 öv
3 oltárterítő
1 antipendium.

◦ 17. *Kis-Vendég*:

1 fehér vecsernyepalást
1 misekönyv
1 alba
1 karing.

* 18. *Mellek = Nagy-Lüle*:

1 ünnepi miseruha
1 misekönyv
1 antipendium.
† 19. *Pilis-Maróth*:
1 violaszínü miseruha
2 violaszínü ministerruha
1 kézmosóüveg az oltárra

◦ 20. *Selmeczbánya*:

1 fekete miseruha
1 burza
4 oltárgyertyatartó.
◦ 21. *Tornócz*:
1 fehér ünnepi miseruha.
† 22. *Uj-Bars*:
3 canontábla
2 alba.

II. A nyitrai egyházmegyében:

1901.

† *Bossácz*:

1 kehely (góth)
1 öröklámpa
1 fehér ünnepi miseruha
1 fehér vecsernyepalást.

† 2. *Driethoma*:

1 ünnepi fehér miseruha.

* 3. *Driethoma = Chocholna*:

1 kehely
1 alba
1 karing
2 vállkendő
2 corporale
6 kehelytörlő
6 kéztörlő
2 palla.

† 4. *Felső-Elefánt*:

1 ciborium-köpenyke
1 füstölő tömjéntartóval
1 szenteltvizeztartó hintővel

† 5. *Uj-Krasznó*:

1 mennyezet 4 ruddal
1 alba, 1 karing
2 vállkendő, 2 corporale
6 kehelytörlő
6 kéztörlő, 2 palla.

III. A váci egyházmegyében.

1901.

† 1. *Berkenye*:

1 vegyesszínü miseruha
1 füstölő tömjéntartóval
1 pulpitus
1 keresztségi szelencze
1 ostyasütővas késekkel
1 alba
2 karing
6 vállkendő
6 corporale
12 kehelytörlő
6 kéztörlő
1 öv
4 ministerkaring.

† 2. *Csongrád-Csany*:

1 ciborium
1 ciboriumköpenyke
1 vörös vecsernyepalást.

† 3. *Kosd*:

1 fehér magánstola
1 fekete magánstola
1 viola magánstola
1 burza
1 gyászmisekönyv.

* 4. *Kosd = Bád*:

1 vörös miseruha
1 fehér vecsernyepalást
1 viola magánstola
1 oltárkereszt.

* 5. *Kosd = Pencz*:

6 oltárgyertyatartó
1 velum
1 beteglátogat. szelenczék.

† 6. *Kun-Szt.-Miklós*:

1 alba
1 karing.

* 7. *Kun-Szt.-Miklós = Tass*:

1 violasz vecsernyepalást
1 ostyasütővas késekkel
2 vörös ministerruha.

† 8. *Szent-Márton-Káta*:

1 kehely megaranyozása
4 gyertyatartó
1 fekete palást
1 fehér-viola magánstola
1 burza
1 alba
1 karing
4 vállkendő
2 corporale
6 kehelytörlő
10 kéztörlő
6 palla
2 öv

4 ministerkaring
1 oltárterítő.

† 9. *Tatár-Szt.-György* :

1 fekete miseruha
1 burza

1 beteglátogat. készülék
1 misekönyv
1 karing.

† 10. *Tó-Almás* :

1 ünnepi fehér miseruha.

† 11. *Tömörkény* :

1 violaszinü miseruha
1 pacificale
1 szenteltvizztartó hingtővel.

IV. A veszprémi egyházmegyében :

1901.

† *Csab-Benedek*.

1 violaszinü vecsernyepalást.
1 öröklámpa
3 canontábla
1 imatábla
1 gyászmisekönyv
2 öv.

* *Igal = Rákos* :

1 kehely
1 monstrancia
1 öröklámpa
1 fehér miseruha.

1 fehér-viola magénstola

1 karing
2 corporale
6 kehelytörlő
4 palla, 1 öv.

* *Képtalányfa = Gyepű-Kaján* :

1 kehely
1 fehér miseruha
1 ciboriumköpenyke
1 fekete magántola
1 oltárterítő
2 ministerruha
2 ministering.

o *Nagy-Kapornak* :

1 fehér miseruha.
† *Nagy-Harságg* :
1 violaszinü vecsernyepalást
1 öröklámpa
1 misekönyv
1 gyászmisekönyv
1 alba
1 karing
4 vállkendő
2 corporale
6 kehelytörlő
6 kéztörlő
2 palla.

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouillerie, carcassonei püspöktől.

A Bárány vére.

II.

Az oltáriszentségi vért szívünk küszöbére öntjük. Látva azt az Ur, eltávozik és minket megkimél.

Fárao, megkeményedvén a szive, az Ur Isten követének, Mózesnek tett ígéreteit folyton megsérté és ezzel Isten büntető haragját vont magára, mind pedig népére.

«Igazságos vagy, oh Uram és igazak a Te ítéleteid.»

A Szentléleknek eme szavairól nem birunk félelem és meghatottság nélkül elmélkedni.

Igazságos, tehát kinek-kinek megfizet, még pedig cselekedetei szerint. Megbüntet bűneink miatt és megfenyíti megátalkodottságunkat.

Oh, megvesztegethetetlen és kérélhetetlen Biró! mily rettenetes lesz haragod napja!

Gondolataimban e legfőbb Biró ítélőszéke előtt látom magam, ott, a hol semmi sem marad elrejtve, semmi sem elfelejtve.

Szegény lelkem, egyedül lesz ott, segítség, vigasztalás, remény nélkül. Az igazság napja elérkezik.

Isten kérlelhetetlen haragja, a melyet annyiszor vontam magamra, lesújt és sulyával reám nehezedik.

Oh, ki segít meg majd, hogy a Magasságbeli boszuját elkerüljem!

Hiába próbálkozunk. Erőink tehetetlenek. Az ítéletet kénytelen-kelletlen meg kell hallgatnunk és magunkat neki alávetnünk.

Mindez pedig néhány nap múlva bekövetkezhetik; talán holnap, talán már ma.

Oh, valóban, magamba szállva, nem kell-e így szólnom nagyon is gyakran magamhoz:

«Ha Isten ma hívna maga elé: nem várna-e rád rettenetes igazságossága?»

Hányszor szennyezted be magad undok sárral!

Hányszor vonszoltad fehér ruhádat undorító szennyeken keresztül!

Hányszor hagytad el az atyai házat, csakhogy haszontalan, hitványszenvedelyeidet kielégítsed!

Hányszor keményítetted meg szivedet és zártad be füleidet, midőn Isten szavát hallottad!»

Meditator.

A legfölségesebb Oltáriszentség imádása.

Imádlak, szívem igazi Királya. Elismerem, hogy egyedül Te vagy Királya a századoknak. Engesztelésül pedig a színed előtt elkövetett indu-

latosságokért az összes trónok buzgóságát ajánlom föl Neked, a kikkel reményelem, hogy egykor én is mondhatom majd és énckelhetem, miszerint: «Imádtassék végnélkül és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség!»

Adorator.

IRODALOM.

Folyóiratok. *Jézus szents. Szívének Hirnöke.* Kalocsa. Az áprilisi szám tartalma: Az édes Megváltóhoz. Kereszt. More Tamás angol főkancellár. Jézus szentséges Szívének ügyei. Hermenegild. Szent József. Jézus Krisztus, a századok királya. Tied vagyok! Jézus legszentebb Szíve képét tisztelő gyermekek. Jézus szentséges Szívének áldásai. Az imaapostolkodás havi szándékai április hóban.

Szűz Mária Virágos Kertje. Kalocsa. Az áprilisi szám tartalma: Boldogságos szűz Mária fájdalma a keresztnél. Szűz Mária tisztelete hazánkban. Hányan daloltak. Pilatilló. Palesztina. Hazánk föltünőbb templomai. Árpádházi boldog Margit, magyar király-leány-szentté-avatási jegyzőkönyve. Kisebb történetek. A boldogságos Szűz tiszteletének nyilvánulásai Nyitra-egyházmegye területén. Krónika.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 9.

Páduai Szent Antal Lapja. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.

Katholikus Hitterjesztés Lapjai Nagyvárad.

A Szent Család Kis Követe. Pécs.

Dr. Tüdős és Szlávik Mátyás az a két «mély tudásu» protestáns atyafi, a kiket a «*Kath. Hitvédelmi Folyóirat*» márcziusi számában barátságos jóindulattal lesajnál «*Protestáns Szemle*» czimü rovatában. Ma, midőn apologia az ujságírás, értem a kath. sajtót, valóban méltánylandó s eléggé nem ajánlható a Kath. Hitv. folyóirat, a mely a legaktuálisabb kérdésekkel foglalkozik. Állandó rovataiban: «*Külföldi Szemle*», «*Protestáns Szemle*», «*Megtértek Csarnoka*», «*Krónikás*» érdekesen s a mi fő, tárgyilagosan bírálja el a napi kérdéseket, utmutatást ad a más vallásuakkal, liberálisokkal szemben. Minden füzethez egy iv regény van csatolva, így a jelen füzetben a *Heczczkáplán* czimü érdekesítő elbeszélés folytatódik. Jó lélekkel ajánlhatjuk e valóban hézagpótló vállalatot minden rangú és rendü kath. testvéreinknek. *Megrendelhető évi 8 koronáért.*

Szent Gellért ifjusági hitszónoklati folyóirat III. évfolyamának 8 füzete (Szinek Izidor dr., szent Benedek-rendi theológiai tanár szerkesztésében) a következő változatos tartalommal jelent meg: 1. Fehérvasárnapra. A szentségekről. Szilágyi Oszkár, soproni szent Benedek-rendi főgymnasiumi tanártól. — 2. Husvét után II. vasárnapra. Krisz-

tus nyájáról és a farkasokról. Boros Alán, pannonhalmi szent Benedek-rendi székesegyházi szónoktól. —

3. Husvét után III. vasárnapra Bozmánszky Gyárfás, pannonhalmi szent Benedek-rendi székesegyházi szónoktól. — 4. Husvétü szentgyakorlatok. Második sorozat. Maszlaghy Xav. Ferencz, pápai prelatus, prépost, esztergomi kanonoktól. I. A lelkiismeret megvizsgálásáról. II. A bánatról. III. Az erős fogadásról. IV. A gyónásról. — 5. A lelkigyakorlatokról. B. A.

Vettük az «*Örangyal*» képcs gyermekujság 7-dik számát. Azt hisszük, hogy e kedves kis lapot, mely már a XVI-dik évfolyamát járja, nem eléggé ismerik. Pedig ez a többi gyermeklapok között kiváló helyet foglal el. Minden egyes számában többnyire alkalmi vallásos verset és vig, tréfás költeményeket találunk, melyeket iskolai és egyéb ünnepeken a gyermek fölhasználhat. Közöl ezenkívül kisebb-nagyobb komoly és tréfás elbeszéléseket, melyeknek minden egyes esetben valláserkölcsi hátterük van. Nem felejtkezük meg e mellett az ismeretterjesztő dolgokról sem; gyakran közöl az állatvilágból és a természeti tüneményekről vett kedves apróságot is. De fő célja, hogy a gyermek szívében a vallás gyenge virágát, az istenfélelmet ápolja. Ugy hogy az eddig megjelent évfolyamokban egész kincse van a gyermekeknek való olvasmányoknak. Közöl végre apró föladványokat és rejtvényeket is, melyek megfejtői között időnkint nyereményeket

sorsol ki. És, a mi a lap értékét nagyban emeli, tele van az igazán művészi kivitelű, a szöveghez alkalmazott képekkel. Hozzá minden szó a gyermek nyelvén, a gyermek fejlődéséhez mértén, zamatos nyelven van megírva. Ára is oly csekély, hogy még a szerényebb sorsu szülők is megörvendeztetik vele gyermekeiket. A lap szerkesztője Kárpáti Endre, megjelen Győrött minden hónapban 2-szer, előfizetési ára egész évre 2 korona.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai

1901. évben.

André Erzsébet, Bódis Mária Jászárokszállás, Balog Zsuzsanna Lelesz, Csubák Julianna Dámócz, Csipak Erzsébet Ürményháza, Chovan Márton Gyékés, Dorn Magdolna Plosicz, Fazekas Julis, Fakó Lajos Ürményháza, Fatalin János Nagy-Csömöte, Farkas Anna, Farkas Teréz, Gyenes Viktor Jászárokszállás, id. Gilicza Anna, Horváth Verona Ürményháza, Horváth Bálintné Ludad, Hercskó Zsuzsanna Sajó-Vámos, Hajzsó Julianna Hangács, Bercsnyi Anna, Branda János Mária-Pócs, Balázs Erzsébet N.-Sennye, Bartha Julis Ürményháza, Balás Mária, Balina Mária Budapest, T. Jurkovich Mihály Kalocsa, özv. Jancsó Istvánné Szombathely, id. Juhász Veron Ürményháza, Jiskra Magdolna Bpest, Kosztisin Thekla M. Pócs, özv. Kálmán Istvánné Kis-Csömöte, Kubik Anna Magaslak, Komár Mátyás Kétegyháza, Kis Marczel

Jászárokszállás, Ködmön Borbála, Ködmön Rozál Szent-Erzsébet, ifj. Lőrincz Mari Ludad, László Veron Jászárokszállás, Lipták Erzsébet Boldva, Bene Györgyné, Brausam Rozália Plósicz, Hornyák András, Krall Francziska, Kortek József Wolfsberg, özv. Románné szül. Glózer Anna, Ritter Teréz Debreczen, Schneider Anna, Szajbert Erzsébet Budapest, Szalonáné, Ulicska Ilona Tatar-Szent-György, Zöllner Jozefa Budapest özv. Mátyás Jánosné Nagy-Peleske.

Szerkesztő : Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA

kárpitos-mester és diszitő,
a budapesti közp. Oltáregyesület
szállítója.

**Budapesten,
VII., Rottenbiller-utca 6a.**

★

Elvállal

*magánlakások, egyesületi-
és körhelyiségek teljes be-
rendezését, továbbá elfogad
és pontosan teljesít minden
e szakmába vágó javítá-
sokat.*

WALSER-VARGA-féle

Sacerd. etiam. erga s. à 1 kor.

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig:

I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.!

II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):

a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.

III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130):

a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocszal 20 kor.

IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban):

a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.

V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz:

A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.!

☛ ☛ Ára a 14 uj órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér. ☛ ☛

Az uj teljes kiadás megrendelhető:

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

☛ Előfizetési ára ☛

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, kap mutatószámot ingyen.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhímezés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntetve: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

*Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára*

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klótild fhgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

*Ajánlom dúsan felszerelt egyházak és kápolnák
berendezéséhez szükséges tárgyaimat a leg-
jutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben,
nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika
és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.*

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

*Szentszobrokat, csillárokat, cibo-
rium és kelyheket. Fali és oltár-
gyertyatartók és oltárlámpákat.
Monstranciák, stáció-képek,
oltárok, Urkoporsókat stb.
Nagy választék arany, ezüst és
selyemhímezésekben, valamint
hímzett egyházi ruhákban.*

*Régi ruhák javítását, valamint
kelyhek, ciborium, monstancia,
oltárlámpák, oltárgyertya-
tartók megezüstözését vagy
megaranyozását elvállalom és
olcsón készítem el. Képes ár-
jegyzéket és költségvetést kívá-
natra bérmentve küldök.*

